

Seat No. : _____

ZQ-115

May-2014

Dip. In Labour Laws Practice

Bombay Industrial Relations Act.,

Industrial Disputer Act. etc, Paper – II

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(2) જરૂર જણાય ત્યાં નિર્ણીત ચુકાદાઓ ટાંકો.

1. (અ) ઔદ્યોગિક તકરારનો કાયદો-1947 અનવ્યે આ કાયદાના હેતુઓ જણાવો ? **10**

(બ) ‘ઔદ્યોગિક તકરાર’ કાયદા અનવ્યે ‘ઔદ્યોગિક તકરાર’ની વ્યાખ્યા આપી તે અંગે સમજૂતી આપો. **10**

અથવા

(અ) ઔદ્યોગિક તકરારનાં કાયદા અનવ્યે ‘કામદાર’ની વ્યાખ્યા આપી તે સમજાવો ? **10**

(બ) ઔદ્યોગિક તકરારનાં કાયદા અનવ્યે – ‘ઈન્ડસ્ટ્રી’ની વ્યાખ્યા આપી સમજાવો ? **10**

2. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) **20**

(1) સળંગ નોકરી

(2) માલિક

(3) જાહેર ક્ષેત્રની સેવા

(4) નેશનલ ટ્રીબ્યુનલ

(5) લેબર કોર્ટ

3. (અ) માન્ય સંઘ એટલે શું ? તે સંઘે કઈ શરતોનું પાલન કરવું જરૂરી છે ? તેનાં અધિકારો જણાવો. **10**

(બ) મજૂર અધિકારીની સત્તા અને ફરજો અંગે મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધ (બી.આઈ.આર.) કાયદા અનવ્યે સમજાવો. **10**

અથવા

(અ) બી.આઈ.આર. કાયદા અનવ્યે ‘હડતાલ’ વિષે સમજાવો ? તે કાયદા મુજબ હડતાલ ક્યારે ગેર કાયદેસરની બને ? **10**

(બ) બી.આઈ.આર. એક્ટ-1946 અને આઈ.ડી.એક્ટ-1947 કાયદાઓની માળખાકીય તફાવત સમજાવો. **10**

4. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) 20
- (1) ગેરકાયદેસર ફેરફાર
 - (2) જોઈન્ટ કમિટિ
 - (3) પ્રાથમિક સંઘ (પ્રાયમરી સંઘ)
 - (4) ઔદ્યોગિક સંસ્થા
 - (5) કોર્ટ ઓફ ઈન્કવાયરી
5. (અ) ‘હડતાળ’ અને ‘તાળાબંધી’ એટલે શું ? કયા સંજોગોમાં હડતાળ ગેરકાયદેસરની બનશે ? 10
- (બ) છટણી અંગે I.D. કાયદાની જોગવાઈઓ સમજાવો. 10
- અથવા
- કોર્ટ ઓફ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ આરબીટ્રેશનની સ્થાપના કઈ રીતે થઈ શકે ? તે કોર્ટની ફરજો અને અધિકારો બી.આઈ.આર. એક્ટની જોગવાઈ મુજબ સમજાવો ? 20
-

Seat No. : _____

ZQ-115

May-2014

Dip. In Labour Laws Practice

Bombay Industrial Relations Act.,

Industrial Disputer Act. etc, Paper – II

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instructions : (1) **All** questions carry equal marks.

(2) Cite authorities in support of your answer.

1. (a) What are the objectives underlying the Industrial Disputes Act, 1947 ? **10**
(b) What do you understand by an Industrial Dispute, as defined in the Industrial Disputes Act, 1947 ? **10**

OR

- (a) Who is a 'workman' as defined in the Industrial Dispute Act ? **10**
(b) What is meant by 'Industry' as defined in the Industrial Dispute Act ? **10**

2. Write short notes on the following : (any **three**) **20**

- (1) Continuous service
(2) Employer
(3) Public utility service
(4) National Tribunal
(5) Labour Courts

3. (a) What is an approved union ? What conditions should it fulfil ? What are its rights ? **10**
(b) Describe the powers and duties of the labour officer under the B.I.R. Act. **10**

OR

- (a) What is the meaning of 'strike' under B.I.R. Act ? When would a strike be illegal under the said Act ? **10**
(b) Describe the distinctive features of the scheme of the I.D. Act 1947 and B.I.R. Act, 1946. **10**

ZQ-115

3

P.T.O.

4. Write short notes on the following : (any **three**) **20**
- (i) Illegal changes
 - (ii) Joint Committee
 - (iii) Primary union
 - (iv) Industry
 - (v) Court of Enquiry
5. (a) What do you understand by 'Strike' and 'Lock-out' ? Under what circumstances, a strike is illegal ? **10**
- (b) What are the provisions for retrenchment under I.D. Act. ? **10**

OR

How did court of Industrial Arbitration constitute ? What are its powers and duties under B.I.R. Act ? **20**
